

Støhr Johansen: Baggrunden for dette spørgsmål til den højtærede handelsminister er det ganske naturlige ønske om en nærmere redegørelse over for det høje ting i anledning af de forhandlinger, som handelsministeriet har haft med elværkerne angående en forøgelse af kulindkøbene i England på trods af den anselige prisforskel, der er imellem polske og russiske kul og kul fra England.

Må jeg først have lov at understrege, at ikke alene elværkerne, men også andre kulforbrugere i Danmark naturligvis gerne vil handle med England. England er og har været Danmarks vigtigste handelsforbindelse igennem mange år, og helt alarmerende kan forholdet jo ikke være, hvis man f. eks. ser på de sidste 3 måneder, hvor vor eksport til England i forhold til sidste år er steget fra 871 mill. kr. til 944 mill. kr., medens den britiske eksport til Danmark er steget fra 588 mill. kr. til 680 mill. kr., altså en større forøgelse i Storbritanniens favør. Endvidere kan det nævnes, at Københavns kommune og Frederiksberg kommune igennem spørgvejene har placeret en stor busordre i England, fordi England her var billigere end de konkurrerende firmaer i Tyskland og Sverige. Det er altså ikke viljen, der mangler. Men England har som den stolte købmandsnation, det har været i mange hundrede år, altid vist den indstilling, at betingelsen for et sundt handelssamkvem er, at man er konkurrencedygtig, hvilket naturligvis må gælde for begge lande.

For øvrigt har man under de forhandlinger, der har været ført for 1½ år siden mellem elværkerne og National Coal Board, netop vist forståelse for disse synspunkter. Selv om man meget stærkt ønskede, at vi skulle foretage et øget køb i England, var man ikke uden forståelse for, at vi med den prisforskel, der var, ville have vanskeligt ved at købe til de af National Coal Board afgivne pristilbud. Det ville derfor være ganske interessant at få at vide, hvornår disse krav er stillet fra England, og om det ikke er krav, der først er fremkommet efter regeringsskiftet i efteråret. De engelske krav synes ikke at være særlig logisk begrundede, når man i England, således som det er oplyst i *Economist*, som retningslinje for industrien, el- og gasværkerne har opsat den regel, at de må købe brændselolie, hvis kulprisen

overstiger olieprisen med mere end 5 pct. I dette tilfælde er den nøjagtige prisforskel efter de tilbud, man er i besiddelse af fra England, ikke mindre end 40 pct., d. v. s. at de krav, der stilles fra engelsk side, har væsentlig større konsekvenser for dansk produktion end de krav, man stiller til sin egen industri, vil have for denne.

Nu skal det selvfølgelig erkendes, at et forøget indkøb af engelske kul kun vil betyde 1,6 pct. stigning på kostprisen pr. kWh, men ingen kan vide, hvor man standser, og et brud på principper i denne sag kan få uheldige konsekvenser for produktionen i Danmark. Jeg vil heller ikke tro, at det er noget, der spiller så stor en rolle for England, når man dog ved, at Englands kulproduktion sidste år var ca. 200 mill. t og den samlede eksport udgjorde 5 mill. t.

I sagen har der også været henvist til, at man betragter de kontrakter, der sluttes med Polen og Rusland, som udtryk for dumping. Det er dog et stort spørgsmål, om der i forbindelse med salg af kul til elværkerne i Danmark rent teknisk kan tales om dumpingpriser. De danske elværker køber fra både England, Sovjetunionen og Polen kun affaldskul, kulafharpning, der er fremkommet, efter at man fra de producerede kul har frasorteret store kul og sorterede kul i forskellige grader. Prisen på sådanne affaldsprodukter som kulafharpning har til enhver tid i større omfang været bestemt af afsætningsmulighederne i konkurrence med andre brændsler, f. eks. svær brændselolie, end af produktionsomkostningerne. Alle produktionsomkostningerne må i større eller mindre grad bæres af de primære produkter, store kul og sorterede kul. For de primære kul er prisen kun ca. 11 pct. højere end den, hvortil der kan købes fra andre lande. Dette fører med sig, at f. eks. gasværkerne bruger primære kul ligesom visse industrivirksomheder, og af de 658.000 t kul, som Danmark importerede fra England i 1964, brugte elværkerne mellem 200.000 og 250.000 t, medens gasværkerne var oppe på ikke mindre end 300.000-350.000 t. Regeringens ønsker over for elværkerne kunne på baggrund af forskellen i kullenes kvalitet — hvis man endelig ville forsøge at forøge kulindkøbene — med lidt større ret være fremsat over for gasværkerne.